



Persbericht 2019-011

Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten **Economische krimp in Curaçao en Sint Maarten**

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG – Zowel Curaçao als Sint Maarten registreerde een economische krimp in het derde kwartaal van 2018, aldus de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten in haar laatste kwartaalbericht. Het reële BBP van Curaçao nam met 1,7% af terwijl Sint Maarten een krimp van 4,7% registreerde. Bovendien steeg de inflatie in beide landen. In Curaçao nam de inflatie toe van 1,1% in het derde kwartaal van 2017 tot 3,1% in het derde kwartaal van 2018 voornamelijk als gevolg van hogere internationale olieprijsen. De inflatie in Sint Maarten nam naar schatting vooral toe door een stijging van de prijzen van consumptiegoederen, bouw materiaal en verzekeringspremies.

De economische krimp in Curaçao werd voornamelijk veroorzaakt door de sectoren industrie, bouw, groot- & kleinhandel en transport, opslag & communicatie. De reële productie nam sterk af in de sector industrie als gevolg van minder activiteiten van de Isla raffinaderij door de daling van de aardolievoorziening vanuit Venezuela en de beperkte stoomleveringen door de CRU-centrale. De bouwactiviteiten namen af doordat verschillende grote projecten werden voltooid of in hun eindfase waren. De krimp in de groot-en kleinhandel was het gevolg van een daling van de binnenlandse vraag en minder activiteiten in de vrije zone, gematigd door een stijging van de bestedingen van toeristen. De sector transport, opslag & communicatie registreerde een daling door minder activiteiten in zowel de luchthaven als de zeehaven. Het negatieve resultaat van de luchthaven was het gevolg van een daling van het aantal afgehandelde passagiers en het aantal commerciële landingen. De slechte prestatie van de zeehaven was het gevolg van een scherpe daling van het aantal tankers dat de haven van Willemstad bezocht gerelateerd aan de lagere productie van de raffinaderij. Het aantal cruiseschepen en vrachtschepen dat de haven bezocht nam daarentegen toe. Ook het aantal containerbewegingen registreerde een stijging. Verder registreerde de utiliteitssector een afname van de elektriciteitsproductie, gematigd door een toename van de waterproductie.

De activiteiten in de sectoren restaurants & hotels en financiële dienstverlening namen daarentegen toe in het derde kwartaal van 2018. De sterke groei van de sector restaurants & hotels werd veroorzaakt door een scherpe stijging van het aantal verblijfs- en cruisetoeristen. Ook nam het aantal overnachtingen en de bezettingsgraad van hotels toe. De groei in de sector financiële dienstverlening was uitsluitend te danken aan de internationale financiële dienstverlening die een toename van de lonen & salarissen en andere operationele kosten registreerde. De lokale financiële dienstverlening registreerde daarentegen een nulgroei doordat de netto rente-inkomsten ongewijzigd bleven.

In Sint Maarten werd de economische krimp veroorzaakt door de sectoren restaurants & hotels, groot- en kleinhandel, vastgoed, huur & zakelijke dienstverlening en transport, opslag & communicatie. De reële toegevoegde waarde nam sterk af in de sector restaurants & hotels door een scherpe daling van het aantal verblijfstoeristen in alle markten door de schade die orkaan Irma had toegebracht aan de toeristische infrastructuur, waaronder de grootste hotels en de terminal van de Princess Juliana International Airport. Het cruisetoeerisme nam echter sterk toe door de terugkeer van trouwe cruisemaatschappijen, het snelle en effectieve herstel van de dienstverlening door de A C Wathey Cruise & Cargo Facilities en de heropening van toerisme-gerelateerde attracties en activiteiten. De activiteiten in de groot- en kleinhandel namen af door de daling van de particuliere consumptie en de bestedingen van de toeristen. De sterke daling van het verblijfstoerisme resulteerde ook in een krimp in de sector vastgoed, huur & zakelijke dienstverlening, in het bijzonder de timesharesector. Het negatieve resultaat in de sector transport, opslag & communicatie was het gevolg van een daling van de luchthavengerelateerde activiteiten, gematigd door meer activiteiten in de zeehaven.

De reële toegevoegde waarde nam daarentegen toe in de sectoren bouw, financiële dienstverlening, utiliteiten en industrie. De groei in de bouwsector werd veroorzaakt door de lopende reparatie- en wederopbouwactiviteiten, terwijl de expansie in de financiële dienstverlening in lijn was met de stijging van de netto rente-inkomsten, vergoedingen en overige inkomsten van de commerciële banken. De productie steeg in de utiliteitssector door een toename van de waterproductie gematigd door een lagere elektriciteitsproductie. Voorts was de groei in de industrie sector het resultaat van meer reparaties aan jachten door de terugkeer van jachten nadat de jachthavens en andere activiteiten in en rond de Simpson Bay Lagoon grotendeels waren hersteld.

Op het gebied van de openbare financiën werden de ontwikkelingen in Curaçao gekenmerkt door een stijging van het tekort op de gewone dienst van de begroting in het derde kwartaal van 2018 vergeleken met het derde kwartaal van 2017. De stijging van het tekort was het gevolg van een daling van de overheidsinkomsten die de afname van de uitgaven overschreed. Deze ontwikkeling was deels het gevolg van het niet meer consolideren van de inkomsten en uitgaven van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) in de gewone dienst van de begroting. Hierdoor namen de niet-belastinginkomsten, overdrachten & subsidies en “overige uitgaven” af. Bovendien namen de belastinginkomsten in alle categorieën af, ondanks de inspanningen van de overheid om de belastingmoraal te verbeteren.

De overheid van Sint Maarten registreerde een lager tekort op de gewone dienst in het derde kwartaal van 2018 vergeleken met het derde kwartaal van 2017. De verbeterde situatie van de openbare financiën was het gevolg van een stijging van de overheidsinkomsten, gematigd door hogere uitgaven. De stijging van de inkomsten kwam voornamelijk door de hervatting van de activiteiten van de overheid, waaronder de belastinginning, nadat die door orkaan Irma in september 2017 nagenoeg tot stilstand kwamen. Hierdoor namen de belastinginkomsten en de inkomsten uit concessies en vergoedingen toe. De stijging van de overheidsuitgaven werd veroorzaakt door meer uitgaven aan sociale zekerheid, rente en goederen & diensten.

De integrale tekst van het derde kwartaalbericht van 2018 is beschikbaar op de website van de Bank www.centralbank.cw onder de rubriek *Publications & Research*.

Willemstad, 15 februari 2019

CENTRALE BANK VAN CURACAO EN SINT MAARTEN